

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Андрій ЦИПУГА, 1992 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2014 році Державний вищий навчальний заклад «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» за спеціальністю «Історія», працює ведучим програм Товариства з обмеженою відповідальністю Телерадіокомпанія РАІ, м. Івано-Франківськ, виконав акредитовану освітньо-наукову програму Історія та археологія.

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.199, утворена наказом ректора Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ від 05 травня 2026 року № 595, у складі:

Голови разової
спеціалізованої вченої
ради –

Ігоря РАЙКІВСЬКОГО, доктора історичних наук,
професора, професора кафедри історії України і
методики викладання історії Карпатського
національного університету імені Василя
Стефаника.

Рецензентів –

Олега ЄГРЕШЯ, кандидата історичних наук,
доцента, доцента кафедри історії України і
методики викладання історії Карпатського
національного університету імені Василя
Стефаника;

Петра ГАВРИЛИШИНА, кандидата історичних
наук, доцента, доцента кафедри міжнародних
відносин Карпатського національного
університету імені Василя Стефаника.

Офіційних опонентів –

Василя ДЕРЕВІНСЬКОГО, доктора історичних
наук, професора, завідувача кафедри політичних
наук та історії Київського національного
університету будівництва і архітектури;

Василя ІЛЬНИЦЬКОГО, доктора історичних наук,
професора, завідувача кафедри історії України та
правознавства Дрогобицького державного
педагогічного університету імені Івана Франка

на засіданні 3 серпня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки Андрію ЦИПУЗІ на підставі публічного захисту дисертації «Громадська і мистецька діяльність Опанаса Заливахи (1925–2007)» за спеціальністю 032 Історія та археологія.

Дисертацію виконано у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ.

Науковий керівник: Богдан ПАСКА, кандидат історичних наук, доцент, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, доцент кафедри історії України і методики викладання історії.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Наукова новизна дисертаційного дослідження зумовлена поставленими завданнями та результатами їх розв'язання.

У науковій роботі вперше:

- зібрано та комплексно досліджено різні види історичних джерел, які стосуються біографії та діяльності О. Заливахи;
- здійснено комплексний аналіз громадської активності О. Заливахи в контексті дослідження антирадянського руху опору та українського національного руху в другій половині XX – на початку XXI ст.;

уточнено:

- участь О. Заливахи у шістдесятницькому русі;
 - події раннього дитинства та юності дисидента;
 - відображення мистецької діяльності художника;
 - ключові віхи перебування О. Заливахи в мордовських колоніях.
- новий рівень розвитку отримали:
- дослідження становлення національного світогляду дисидента у 1960-х рр.;
 - аналіз судової розправи над О. Заливахою в 1965–1966 рр.;
 - відображення громадської активності дисидента в 1970-х – 2000-х рр.

Практичне значення дослідження полягає у використанні матеріалів дисертаційної роботи в науково-дослідницькій (створення наукових праць з історії України, українського національного руху та краєзнавства), освітньо-виховній (проведення виховних заходів на патріотичну тематику, підготовка підручників та посібників для учнів закладів загальної середньої освіти, створення навчальних програм), громадсько-політичній (створення програм політичних партій, організація заходів органів державної влади для підвищення рівня національної свідомості громадян України), культурній (організація виставок картин) роботі. Результати дослідження можна використовувати з метою підготовки тематичних музейних експозицій, створення теле- чи радіопередач, друкованих публікацій у засобах масової інформації, постів у соціальних мережах про українських дисидентів і шістдесятників.

Дисертація виконана державною українською мовою.

Дисертаційна робота складається з переліку умовних скорочень, вступу, чотирьох розділів (дванадцять підрозділів), висновків, списку використаних джерел (388 позицій) та додатків (96 найменувань). Загальний обсяг роботи – 311 сторінок, з яких основний текст – 162 сторінки.

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. (зі змінами) «Про затвердження вимог до

оформлення дисертації», що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 № 44 (зі змінами).

Здобувач має 8 наукових публікацій за темою дисертації, у тому числі: 4 статті у наукових фахових виданнях України з історичних наук та 4 тези доповідей у збірниках тез міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій, що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 № 44 (зі змінами):

1. Паска Б., Ципуга А. Розправа радянських спецслужб над художником Опанасом Заливахою в середині 1960-х рр. *Науковий і культурно-просвітний краєзнавчий часопис «Галичина»*. 2023. № 36. С. 124–133.

DOI: <https://doi.org/10.15330/gal.36.124-133>

URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/istgal/article/view/7323/7546>

(особистий внесок здобувача – 75%)

2. Ципуга А. Художня творчість Опанаса Заливахи в 1950-х – 1960-х рр. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2024. Вип. 82. Т. 2. С. 59–67.

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/82-2-9>

URL: https://www.aphn-journal.in.ua/archive/82_2024/part_2/11.pdf

3. Ципуга А. Становлення особистості українського художника й дисидента Опанаса Заливахи. *Літопис Волині*. 2025. № 32. С. 119–125.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2305-9389/2025.32.20>

URL: <http://litopys.volyn.ua/index.php/litopys/article/view/625/544>

4. Ципуга А. Особливості творчої праці Опанаса Заливахи в 1970-х – 2000-х рр. *Культурологічний альманах*. 2025. № 1. С. 178–187.

DOI: <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2025.1.20>

URL: <https://almanac.npu.kiev.ua/index.php/almanac/article/view/546/509>

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої:

1. Ігор РАЙКІВСЬКИЙ, доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії України і методики викладання історії Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

2. Олег ЄГРЕШІЙ, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України і методики викладання історії Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

3. Петро ГАВРИЛИШИН, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

4. Василь ДЕРЕВІНСЬКИЙ, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук та історії Київського національного університету будівництва і архітектури.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

5. Василь ІЛЬНИЦЬКИЙ, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії України та правознавства Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.199 Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ присуджує Андрію ЦИПУЗІ ступінь доктора філософії (PhD) з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 032 Історія та археологія.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Ігор РАЙКІВСЬКИЙ